

NACZELNE DOWÓDZTWO W. P.
(SZTAB GENERALNY)

Oddział II informacyjny

Nr. 11245/II

Ew/Kres.

Poczta polowa 53 dnia 15.III. 1924 r.

0817/2

RS

Do

Adjutantury Generalnej.

av *S*
Przesyła się przy niniejszym do wiadomości i wykorzystania dwa komunikaty prasowe w sprawie białoruskiej z dnia 1. i 15. marca b.r.

2 załączniki.

W.z. Szef Oddziału II.

P R Z E Z D Z I E C K I m.p.

major Szt. Gen.

Za zgodność:

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA

WARSZAWA

L: Dz. 0817/2 dnia 15/III 1924 r.

zł. Wydział

W.z. Sokołowski
pptr

45

KOMUNIKAT PRASOWY.

z dnia 1 marca 1921r.

Białoruś w oświetleniu prasy sowieckiej.

Skład 2-go zjazdu komunistycznej partji Białejrusi. Zakończono 3 zjazd komunistycznej partji Białejrusi. Deleatów od partji komunistycznej i zbliżonych do tej partji było 63 %, reszta - to członkowie drobnych partji nacjonalistycznych, jak: "Biełaruskaja Hramoda", P.F.S. Białoruscy eserzy.

Trzeci zjazd sowietów. "Zwiazda" Nr. 92 z 7. XII. 20. podaje o otwarciu 3-go zjazdu sowietów w Mińsku. Przed Radą wybraną na tym zjeździe stoją zadania natychmiastowego przeprowadzenia reformy rolnej. Ziemia, należąca przedtem do obywateli wusi być rozdzielona pomiędzy parobków i chłopów. Pozostawione będą tylko takie obszary, które są potrzebne dla urządzenia doświadczalnych i wzorowych gospodarstw rolnych. 2/ Przeprowadzenie sanacji w dziedzinie nieprodukcyjnego eksploataowania bogactw naturalnych oraz podźwignięcie przemysłu krajowego. 3/ Zażegnanie kryzysu aprowizacyjnego.

"Zwiazda" Nr 77 19. XI. 20. / Rozsiewane są pogłoski o usamodzielnieniu Białejrusi. Nawet niektórzy członkowie organów władzy sowieckiej chętnie dają posłuch tym zgoła bezpodstawnym pogłoskom.

"Zwiazda" Nr 95. 10. XII. 21. pisze: "Rząd sowietów wypowiada walkę białoruskim eserom, którzy przedtem solidaryzowali się z komunistyczną międzynarodówką, lecz był to zły manewr, by pozyskać zaufanie robotników i włościan i wejść do Komitetu Rewolucyjnego oraz do przyszłego rządu Białejrusi. Gdy partja komunistyczna uznała żądania białoruskich eserów za niewykonalne i nie dopuściła ich do ~~skoków~~ udziału w skonstruowaniu rządu Białejrusi, - eserzy zrzucili swą czerną maskę, pod którą się kryli zwycięzcy biali eserzy. Jednym z głównych zadań ich jest zerwanie rokowisk pokojowych z Polską. W tym celu proponują oni nie uznać preliminarnej umowy o granicach i postawić niezgodne z interesem Rosji i Ukrainy żądania. Są oni odpowiednikiem Bałachowicza i kliki

wojennej w Polsce, którym pokój nie dogadza. Zniszczyć plan jednolitej gospodarki wszystkich republik sowieckich przez uniezależnienie pod względem gospodarczym Białejrusi od Rosji budując między tymi państwami granice gospodarcze oraz stwarzając sklepiarskie rozrachunki za wymienne przedmioty. I wreszcie mają białosersowski program reformy rolnej, którego zasadą jest dziedziczenie ziemi przez dzieci od rodziców. Rzeczniką tego programu jest Badunowa.

"Sowiecka Białoruś" Nr.77 z dn.4.XII. pisze o gen. Bałachowiczu, iż uważa go za carskiego generała, który walczy nie o stworzenie niepodległej Białejrusi, lecz pragnie przywrócić panowanie starego rosyjskiego regime'u.

Taż "Sowiecka Białoruś" z dn.5.XII. krytykuje rozmaitych "działaczy" białoruskich, jak: Aleksiuka, Smolicza, Adamowicza, mówiąc, że nie mają oni szczerych intencji stworzenia niepodległej Białejrusi, tylko mają na celu dobro własnej kieszeni, którą napełniali pieniędzmi pierwiej niemiece, podczas okupacji przez nich terenów białoruskich, potem zaś dawali i teraz jeszcze dają polacy.

"Sowiecka Białoruś" podaje wiadomość o aresztowaniu w Wilnie przez władze gen. Zeligowskiego znanego białoruskiego działacza Łuckiewicza. Podczas rewizji zabrano mu rozmaite książki i rękopisy. Oskarżono go o wydanie dezawuującej władze polskiej książki p.t. "Polska okupacja na Białejrusi". Po całodziennym przetrzymaniu Łuckiewicza w areszcie zwolniono go.

Rozłam między partją komunistyczną a związkami zawodowymi. "Zwiewda" z dn.12.XI. pisze o rozłamie między partją komunistyczną a masami pracującymi Białejrusi. Nastąpiło to naskutek chwiejności władzy sowieckiej na Białejrusi. Robotnicy i związki zawodowe są steroryzowani i bojąc się nowej jakiejś ewakuacji nie wstępują do partji. Poczyniono zarządzenia w celu odhomenderowania do związków zawodowych odpowiedzialnych komunistów, w celu szerzenia agitacji wśród członków związków za wstępowaniem do partji komunistycznej.

Organizacja młodzieży białoruskiej. Młodzież na terenie Białejrusi organizuje się w związki komunistyczne. Szczególna uwaga jest zwrócona na wieś, którą pragną za wszelką cenę uświadomić w duchu komunistycznym.

"Zwiazda" Nr. 71 pisze, że na terenie Białejrusi zatrważające rozmiary przybiera zjawisko dezerterstwa i bandytyzmu. Władze sowieckie stosują surowe represje.

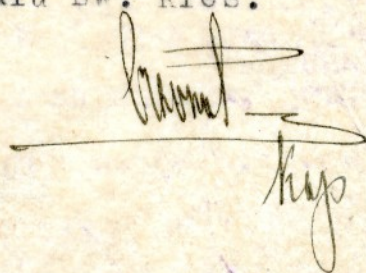
Oświata na Białejrusi. Władze sowieckie na Białejrusi zwracają specjalną uwagę na oświatę pozaszkolną. Pragną prowadzić tę oświatę w duchu komunistycznym, gdyż inaczej placówka ta zostałaby opanowana przez grupy nacjonalistyczne białoruskie lub polskie.

"Sowiecka Białaruś" /Nr. 81/ podaje: Po wsiach rozwija się szkolnictwo białoruskie. Na ręce rozmaitych białoruskich organizacji złożono woc rezolucji zebrani gminnych i okręgowych o zakładaniu szkół białoruskich.

Na otwarciu Rady Komunistycznej Białoruskiej została przyjęta i zatwierdzona propozycja komisarza Czerwiakowa o otwarciu w Mińsku uniwersytetu białoruskiego.

Życie gospodarcze na Białejrusi. Białaruś przeżywa kryzys gospodarczy. Rada Ludowa Gospodarcza poczyniła szereg zarządzeń w celu uruchomienia życia gospodarczego. R.S.F.S.R. udzieliła Radzie Gospodarczej Białejrusi na wznowienie gospodarki awans w kwocie jednego miljarda rubli oraz użyczyła niektórych materiałów technicznych.

Szef Wydziału Ew. Kres.

KOMUNIKAT PRASOWY Z DNIA 15. MARCA 1921r.

BIELORUS W OŚWIETLENIU PRASY SOWIECKIEJ.

"Zwiazda" podaje o otwarciu w Mińsku białoruskiego zjazdu rolniczo-organizacyjnego, który bardzo licznie obeszano. Czerwiakow, prezes Rady Kom. Rep. Lud. Biał. w mowie wstępnej omawia dotychczasowy stosunek włościan do rządu Sowieckiego: "Był to stosunek niewyraźny, napięty, spowodowany tem, że ziemia dużej własności nie rozdzielona pomiędzy chłopów. Takie postępowanie rządu wytwarzało doskonałe podłoże dla kontrewolucyjnej agitacji. Wielu z chłopów rzucało się w objęcia Bałschowicza i innych bandytów. Czas temu położyć koniec. Ziemia burżujów będzie cała rozdzielona pomiędzy chłopów. Zostaną tylko małe obszary, potrzebne na urządzenie wzorowych gospodarstw doświadczalnych. Tem się przekona i przeciągnie na swoją stronę chłopów z tamtej strony linii demarkacyjnej. Niektórzy chłopcy obawiają się, aby to obecne uwłaszczenie nie było tymczasowe, aby im po obrobieniu ziemi tej nie odebrano. Trzeba chłopów przekonać, że uwłaszczenie będzie stałe. Środek ten stoi w sprzeczności z teorią komunizmu, jednak to przyniesie mniej szkody, aniżeli niezadowolenie włościan." Na koniec Czerwiakow wzywa rząd do zgodnej pracy nad rozwikłaniem sprawy rolnej na Białorusi. Porządek zjazdu następujący: 1/ Odczyty informacyjne, 2/ omawianie projektu instrukcji o podziale ziemi, 3/ obsiew pól wiosną, 4/ sposoby podniesienia wydajności chłopskich gospodarstw, 5/ sprawy bieżące.

Uwaga. Mowa Czerwiakowa jest jednym z dowodów, że bolszewicy w razie potrzeby zrezygnują ze swych teoretycznych przesłanek specjalnie zaś na Białej Rusi ma to znaczenie, ponieważ obliczone jest na większe ciążenie chłopów białoruskiego do Polski, na wywołanie buntu wśród ludności.

4 zjazd partji komunistycznej. 27. II. otwarto w Mińsku 4 zjazd partji komunistycznej Białejrusi, zwany inaczej 9. konferencją komunistycznej partji Białorusi. Na zjeździe są obecni członek Komitetu wykonawczego Komunistycznej Międzynarodowej

rodówki, a zarazem przedstawiciel Komunistycznej partji Ameryki - Gurwicz i członek Centralnego Komitetu Komunistycznej partji Szwarcarji - Bekker, który studjuje budowę sowieckiego państwa, pracując w charakterze zastępcy komisarza do Spraw Wewnętrznych Białejrusii w Mińsku. W Zjeździe bierze udział 104 delegatów z głosem decydującym, którzy reprezentują 3.000 członków partji komunistycznej i 42 delegatów z głosem doradczym.

Aresztowania białoruskich S.R-ów w Rosji sowieckiej.

"Litwa" - organ Litwy Kowieńskiej na terenie Litwy Środkowej - podaje do wiadomości, że w Mińsku około 20. lutego aresztowano białoruskich S.R-ów. Aresztowani są Trochimow, Mamońko, Badunowa, Markiewicz, Złocki, Czarżyński i 180 innych działaczy partyjnych. Fala aresztów przeszła przez Mińsk i całą Wschodnią Białoruś włącznie do Smoleńska. W Siucku, Borysowie i Ihumeniu aresztowano około 900 ludzi. W Witebszczyźnie i Mohylowszczyźnie aresztowano więcej niż 300 osób. Wszystkich aresztowanych wywieziono do więzienia na Butyrkach. Przyczyną aresztu - bojaźń moskiewskich komunistów przed wystąpieniami, organizowanymi przez białoruskich S.R. na rzecz niepodległości Białorusi.

"Zwiewda" z 2.II. podaje: rząd Biał. Rep. Lud. zwrócił się do rządów wszystkich państw z protestem przeciwko ostatniej rezolucji Sejmu Polskiego: 1/o oddaniu na własność Rzadowi Polskiemu słabo zaludnionych obszarów Białorusi, oraz 2/ o rozdzieleniu ziemi tej wśród polskich żołnierzy.

"Zwiewda" z 4.II. podaje o otwarciu 2. posiedzenia Centralnego Komitetu wykonawczego Rad Białoruskich. Na posiedzeniu tym przyjęta została zasada federacji Białorusi z Rosją sowiecką. Zawarto umowę, skutkiem której dwóch przedstawicieli Komitetu Wykonawczego Białoruskiego weszło do Prezydium Komitetu Wykonawczego Rosyjskiego. Przez to nawiązany został stały kontakt. 16.I. wysłano do Moskwy z ramienia Białoruskiej Rep. Sow. T. Adamowicza w celu podpisania sojuszu z Rosją.

"Zwiezda" twierdzi, że tą drogą wytrąca się broni z ręki wrogów władzy sowieckiej, którzy mówią, że Rosja tworzy fikcyjne, niezależne republiki, rządzone przez organy centralne w Moskwie.

Również na tym posiedzeniu przyjęty i zatwierdzony został projekt równouprawnienia na terenie Białorusi języków białoruskiego, rosyjskiego, polskiego i żydowskiego; ~~wprowadzenie~~ wprowadzenie języka białoruskiego do szkół, oraz zwiększenie ruchu wydawniczego, celem wydawania książek białoruskich. Akty te będą miały ogromne znaczenie nie tylko praktyczne, ale i polityczne.

Władze sowieckie na Białorusi wydały odezwę do włościan, w sprawie rekwizycji zboża i produktów dla czerwonej armii. W Odezwie tej grożą, że jeżeli włościanie dobrowolnie nie oddadzą przypadającej na nich ilości zboża, - wszystkie posiadane przez nich zapasy zostaną skonfiskowane.

Szef Wydziału Ew. Kres.

